

Дуганець Наталія

к.е.н., доцент кафедри,

Подільський державний аграрно-технічний університет

Коркушко Олег

к.е.н., доцент кафедри,

заступник директора з наукової роботи,

Подільський спеціальний навчально-реабілітаційний

соціально-економічний коледж,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ВІДОБРАЖЕННЯ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ У БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Грошовим потоком називають грошові кошти, які одержує підприємець у результаті своєї діяльності [1, с. 158]. Важливо, що грошові надходження повинні мати постійний, динамічний характер. Це означає, що грошовий потік бажано мати безперервним.

Поняття «грошовий потік» (Cashflow), словосполучення іншомовного походження, у фінансову діяльність вітчизняних підприємців запозичено з іноземних джерел. Вивчення наукових праць провідних учених-економістів показало, що існує значна кількість підходів до трактування грошового потоку як економічної категорії. Так, на думку Є. Ф. Бріггема, під грошовим потоком варто розуміти «...фактичні чисті готівкові кошти, які надходять у фірму протягом деякого визначеного періоду» [2, с. 425]. Вітчизняні вчені-економісти В. А. Верба та О. А. Загородніх озвучують ширше поняття грошового потоку, підкреслюючи, що це «...різниця між кількістю отриманих і витрачених грошей...» [3, с. 75].

Грошовий потік – потік, який пов'язаний із функціонуванням грошей, виконує функцію інструменту взаєморозрахунку із суб'єктами фінансових відносин, впливає на рух активів і капіталу підприємства й характеризується певним розміром, напрямом та часом. Головними складовими грошового потоку є надходження та витрати грошових коштів.

Відповідно Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку №1, грошовими коштами є готівка, кошти на рахунках в банках і депозити до запитання [4].

В цілях ведення бухгалтерського обліку грошові кошти – це готівка, кошти на банківських рахунках та інші грошові кошти (в національній та іноземній валютах). До них відносять: готівку в касі; кошти на рахунках в банку у національній валюті; кошти на поточних рахунках в банку в іноземній валюті; грошові документи та інші кошти, що відповідають визначенню грошових коштів.

Грошові кошти обліковуються на рахунках третього класу «Кошти, розрахунки та інші активи». Вони призначені для узагальнення інформації про надходження, наявність, вибуття грошових коштів у касі та на поточному рахунку. Грошові кошти відображаються у статті «Грошові кошти та їх еквіваленти» другого розділу активу Балансу «Оборотні активи».

Не входять до складу грошових коштів гроші, які є обмеженими у використанні у поточному періоді, їх відображають у складі інших необоротних активів.

Кошти в іноземній валюті та розрахунки з використанням іноземної валюти на рахунках третього класу «Кошти, розрахунки та інші активи» обліковуються в національній валюті в сумі, яка зазначається у перерахунку іноземної валюти за курсом НБУ на дату здійснення грошової операції. Кошти в іноземній валюті різних іноземних держав обліковують окремо по кожній валюті, але у перерахунку в гривні [5].

Порядок здійснення розрахунків грошовими коштами суворо регламентує чинне законодавство України.

Існує касова дисципліна, яка передбачає певні правила, установлені порядок для здійснення операцій з готівкою. Головним документом бухгалтерського обліку встановленої форми, який застосовується для ведення обліку готівки в касі підприємства є касова книга.

Розрахунки можуть здійснюватися як в готівковій так і в безготівковій формі.

Платежі готівкою підприємств, підприємців і фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги) і за операціями, які прямо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна, називаються готівковими розрахунками. Проміщення або місце, яке призначене для приймання,

зберігання та видачі готівки, інших цінностей та касових документів де, зазвичай, ведеться касова книга називається касою підприємства [5].

Касові операції – операції між підприємствами та з підприємцями і фізичними особами, які пов'язані з прийманням і видачею готівки при здійсненні розрахунків через касу підприємства з відображенням таких операцій у касовій книзі та книзі обліку розрахункових операцій.

Безготівкові розрахунки – це перерахування грошових коштів на рахунок підприємства-отримувача з рахунку підприємства-платника. Фінансовим посередником у таких розрахунках виступає банк, який надає на договірній основі послуги своїм клієнтам-підприємствам.

Порядок безготівкових розрахунків суворо регламентується законодавством. Здійснення розрахункових операцій через банк сприяє концентрації в банку вільних грошових коштів для кредитування, знижує потребу в готівці, забезпечує збереження коштів і ефективно їх використання, оптимізує та прискорює грошовий оборот в державі.

Готівковий і безготівковий грошові обороти тісно пов'язані між собою, це реалізується через перехід однієї форми в іншу. Наприклад, виручка надходить в касу підприємства, потім здається в банк для зарахування її на поточний чи інші рахунки. З цих рахунків у банку проводять розрахунки між суб'єктами господарювання та передають готівку в касу підприємства для виплати заробітної плати, видачі авансу підзвітним особам тощо [5].

Інформація про рух грошових потоків на підприємстві відображається у формі № 3 «Звіт про рух грошових коштів».

Метою складання Звіту про рух грошових коштів є надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації про зміни, що відбуваються з грошовими коштами підприємства та їх еквівалентами за звітний період.

Інформаційною базою для складання звіту є показники балансу, звіту про фінансові результати та дані аналітичного бухгалтерського обліку.

Список використаних джерел

1. Бригхем Ю. Финансовый менеджмент: Полный курс : в 2-х т. Т. 1 / Ю. Бригхем, Л. Гапески ; пер. с англ. под ред. В. В. Ковалева. – СПб. : Экон. шк., 1998. – 497 с.
2. Бригхем Є. Ф. Основи фінансового менеджменту : пер. з англ. / Є. Ф. Бригхем. – К. : КП «Вазак» ; Молодь, 1997. – 1000 с.
3. Верба В. А. Проектний аналіз : підручник / В. А. Верба, О. А. Загородніх. – К. : КНЕУ, 2000. – 322 с.
4. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ №73 МФУ від 07.02.2013 / чинний, остання версія – поточна редакція від 14.03.2017 р. – URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
5. Верхоглядова Н.І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: навч.-практ. посіб. / Н.І. Верхоглядова, В.П. Шило, С.Б. Ільїна та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 536 с.

Семенюшена Наталія

к.е.н, доцент,

кафедра обліку і оподаткування,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський, Україна

ІНСТИТУЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ СТРУКТУРИ ОБЛІКОВИХ ДАНИХ

Інституційна теорія реалізується як напрям сучасної економічної думки та як методичний апарат проведення наукових досліджень [2]. Проводячи аналіз сучасного стану теорії бухгалтерського обліку, дослідники відзначають, що нині теорія бухгалтерського обліку переважно пояснює техніку обліку, а не сутність і зміст. Автори «обходять стороною сутнісні характеристики бухгалтерського обліку, відповідні реаліям глобальної економіки і об'єктивно існуючим конфліктам економік» [1]. Інші дослідники вказують, що «поряд з іншими економічними науками, облік також несе свою міру відповідальності за виникнення і розростання фінансової кризи» [4].